

EXCURSIEVERSLAGEN

EXCURSIE NAAR DE VALLEI VAN DE ZIEPBEEK

Op de druilerige middag van zaterdag 3 september bezocht een kleine groep belangstellenden van de Kring Maastricht het reservaat van de Ziepbeek. Er werden heel wat interessante waarnemingen gedaan. Aan zeldzame planten o.a. Koningsvaren, Beenbreek, Klokjesgentiaan en Kleine zonnedauw. Ook de paddestoelen waren rijk vertegenwoordigd met o.a. diverse russula's, Vliegenzwam, Berkenzwam, Paralammoniet, Hertenzwam enz. Verder hoorden of zagen wij de Kuifmees, de Buizerd, de Zwarte en Grote bonte specht. Mede dankzij de bloeiende heide was dit een heel fraaie excursie. We hopen volgende keer op een grotere deelname.

De EXCURSIE COMMISSIE

BOTANISCHE EXCURSIE ARDENNEN

Op zaterdag 2 juli 1988 is door een twaalfstal leden van de Plantenstudiegroep van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg een excursie gemaakt naar een gebied in de Ardennen in de omgeving van La Reid-Bècco ten westen van Spa (fig. 1), waarbij geïnventariseerd werd in de kilometerhokken G7.26.23 en G7.26.24 (hokcodes volgens het Belgische IFBL-raster). Gebruikt werd de Nouvelle Flore de la Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg, du Nord de la France et des régions voisines, 2e uitgave, 1978 (De Langhe e.a.). Volgens de in deze flora opgenomen kaart van de indeling van België in plantengeografische distrikten ligt het bezochte gebied in het Ardens distrikt. Enkele kilometers naar het zuidoosten ligt de grens van het subdistrikt van de Hoge Ardennen waartoe de Hoge Venen behoren en enkele kilometers naar het noordwesten ligt de grens met het Maasdistrikt. Getracht is na te gaan of de nabijheid van de grenzen van deze plantengeografische distrikten in de gevonden soorten weerspiegeld wordt.

Aangetroffen zijn 143 soorten, waarvan 105 soorten zowel voor het Maas-

distrikt als voor het Ardens distrikt, met inbegrip van de Hoge Ardennen, als niet-zeldzaam worden opgegeven. De overige 38 soorten kunnen globaal als volgt worden ingedeeld:

- 6 soorten zijn zeldzaam in het Maasdistrikt,
- 13 soorten zijn zeldzaam in het Ardens distrikt als geheel,
- 9 soorten zijn alleen zeldzaam in de Hoge Ardennen,
- 10 soorten zijn zeldzaam in alle distrikten.

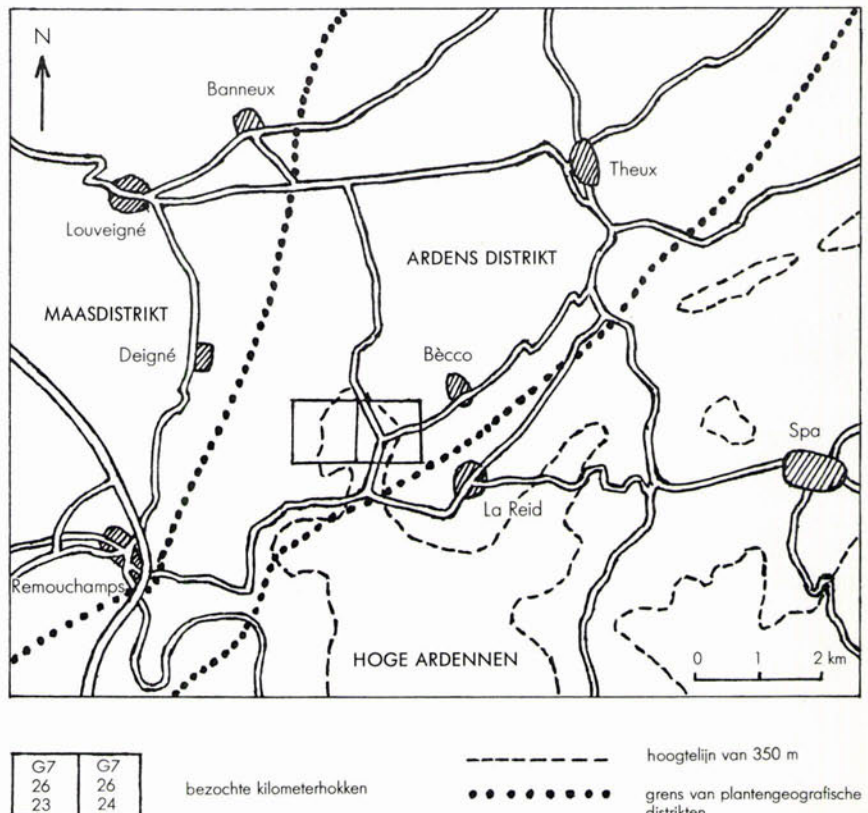
In bijgaande lijst zijn de gevonden soorten opgenomen die tenminste in één distrikt als zeldzaam worden opgegeven. Daarbij zijn vermeld:

- het nummer in de Standaardlijst van de Nederlandse flora 1983,
- de wetenschappelijke naam volgens de Flora van Heukels/Van der Meijden (1983),

- tussen haakjes de wetenschappelijke naam volgens de Nouvelle Flore de la Belgique etc. (1978) indien deze afwijkt van de voorgaande,
- de Nederlandse naam zoals in 1986 door de redacties van de beide flora's is overeengekomen (gepubliceerd in Gorteria deel 13, nr. 5/6, dec. 1986),
- met een sterretje zijn een aantal soorten gemerkt die uitsluitend zijn gevonden op een vochtig heideterrein met een oppervlakte van enkele hektaren in km-hok G7.26.23.

Uit de gevonden plantesoorten blijkt dat alleen in het genoemde heideterrein, dat temidden van naaldbossen ligt (fig.2), een aantal typisch "Ardense" soorten voorkomt. Het deel van het onderzochte gebied dat bestaat uit grasland, afgewisseld met kleinere, gemengde bossen (fig. 3), past eerder in het Maasdistrikt.

E.N. BUNK

Figuur 1. Ligging van de geïnventariseerde km-hokken ten opzichte van de grenzen der plantengeografische distrikten.

- ★ 1544 *Agrostis canina* (Moerassstruisgras): zeer zeldzaam in Maasdistrikt, vrij algemeen in Ardens distrikt
- ★ 1616 *Dactylorhiza maculata* (Gevlekte orchis): gevonden is subspecies *arduennensis*, typisch voor Ardens distrikt
- ★ 0473 *Erica tetralix* (Dopheide): vrij algemeen in de Hoge Ardennen, zeer zeldzaam daarbuiten
- ★ 0558 *Genista anglica* (Stekelbrem): zeldzaam in Ardens distrikt, zeer zeldzaam in Maasdistrikt
- ★ 0560 *Genista pilosa* (Kruipbrem): zeldzaam in Ardens distrikt, zeer zeldzaam in Maasdistrikt
- ★ 1485 *Juncus bulbosus* subsp. *kochii* (Kleine knolrus): vrij algemeen in Ardens distrikt, zeer zeldzaam in Maasdistrikt
- ★ 0687 *Juncus squarrosus* (Trekruis): vrij zeldzaam in Ardens distrikt, afwezig in Maasdistrikt
- ★ 0768 *Luzula multiflora* subsp. *multiflora* (Veelbloemige veldbies): algemeen in Ardens distrikt, vrij zeldzaam in Maasdistrikt
- ★ 0775 *Lycopodium clavatum* (Grote wolfsklauw): zeldzaam in Ardens distrikt, zeer zeldzaam in Maasdistrikt
- ★ 0777 *Lycopodium inundatum* (*Lycopodium inundatum*) (Moeraswolfsklauw): zeer zeldzaam in Ardens distrikt, afwezig in Maasdistrikt
- 0832 *Malinia caerulea* (Pijpestrootje): algemeen in het Ardens distrikt, vrij zeldzaam in het Maasdistrikt
- 0339 *Clematis vitalba* (Bosrank): vrij algemeen in Maasdistrikt, zeldzaam in Ardens distrikt, afwezig in Hoge Ardennen
- 0355 *Cornus sanguinea* (Rode kornoelje): ontbreekt in Hoge Ardennen, elders vrij algemeen tot vrij zeldzaam
- 0531 *Fraxinus excelsior* (Gewone es): zeldzaam in Hoge Ardennen, elders algemeen
- 0546 *Galium aparine* (Kleefkruid): zeldzaam in Hoge Ardennen, elders zeer

Figuur 2. Het vochtig heideterrein werd grondig bekeken (foto: B.G. Graatsma).

- algemeen
- 0964 *Polygonatum multiflorum* (Gewone salamonszegel): zeldzaam in Hoge Ardennen, elders vrij algemeen
- 0692 *Knautia arvensis* (Beemdkroon): zeer zeldzaam in Hoge Ardennen, elders vrij algemeen
- 0780 *Lycopus europaeus* (Wolfspoot): afwezig in Hoge Ardennen, elders vrij algemeen
- 0830 *Moehringia trinervia* (Drienerfmuur): zeer zeldzaam in Hoge Ardennen, elders vrij algemeen
- 1037 *Quercus robur* (Zomereik): zeldzaam in Hoge Ardennen, elders algemeen
- 1246 *Stachys sylvatica* (Bosandoorn): zeldzaam in Hoge Ardennen, elders algemeen
- 0029 *Alliaria petiolata* (Look zonder look):

- algemeen in Maasdistrikt, vrij zeldzaam in Ardens distrikt
- 0371 *Crepis biennis* (Groot streepzaad): vrij algemeen in Maasdistrikt, zeldzaam in Ardens distrikt
- 0548 *Cruciata laevipes* (*Galium cruciatum*) (Kruisbladwalstro): algemeen in Maasdistrikt, zeldzaam in Ardens distrikt
- 0394 *Daucus carota* (Peen): algemeen in Maasdistrikt, vrij zeldzaam in Ardens distrikt
- 0462 *Equisetum arvense* (Heermoes): algemeen in Maasdistrikt, zeldzaam in Ardens distrikt
- 0490 *Eupatorium cannabinum* (Koninginnekruid): vrij algemeen in Maasdistrikt, zeldzaam in Ardens distrikt
- ★ 0569 *Geranium columbinum* (Fijne ooievaarsbek): algemeen in Maasdistrikt, vrij zeldzaam in Ardens distrikt
- 0174 *Calamagrostis epigejos* (Duinriet): vrij zeldzaam in Maasdistrikt, zeldzaam in Ardens distrikt
- 0579 *Geum urbanum* (Geel nagelkruid): algemeen in Maasdistrikt, vrij zeldzaam in Ardens distrikt
- 0799 *Medicago lupulina* (Hopklaver): algemeen in Maasdistrikt, vrij zeldzaam in Ardens distrikt
- 0846 *Myosotis sylvatica* (Bos-vergeetmij-nietje): vrij zeldzaam in Maasdistrikt, zeer zeldzaam in Ardens distrikt
- 0940 *Pimpinella major* (Grote bevermel): algemeen in Maasdistrikt, vrij zeldzaam in Ardens distrikt
- 1218 *Solanum dulcamara* (Bitterzoet): algemeen in Maasdistrikt, vrij zeldzaam in Ardens distrikt
- 1370 *Vicia hirsuta* (Ringelwikke): vrij algemeen in Maasdistrikt, zeldzaam in Ardens distrikt
- ★ 0286 *Centaurium erythraea* (Echt duizendguldenkruid): overal zeldzaam
- ★ 1117 *Salix aurita* (Geoordde wilg): overal vrij zeldzaam
- 1222 *Solidago virgaurea* (Echte guldenroede): overal vrij zeldzaam.

Figuur 3. Vooral de bermen en randen langs de weilanden herbergden nog een relatief rijke flora (foto: B.G. Graatsma).